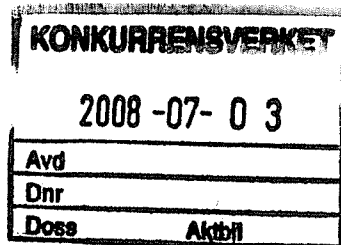

LÄNSRÄTTEN I
JÖNKÖPINGS LÄN
Malin Bergman

DOM
2008-07-02
Meddelad i
Jönköping

Mål nr
974-08 E
Rotel 1

SÖKANDE

Infotool Data AB, 556315-3625
102 41 Stockholm

Ombud: Advokaterna Eva-Maj Mühlenbock och Sofia Mårtensson
Advokatfirman Lindahl KB
104 40 Stockholm

MOTPART

Jönköpings kommun
Rådhuset
551 89 Jönköping

SAKEN

Överprövning enligt lagen (1992:1528) om offentlig upphandling (LOU)

Jönköpings kommun (kommunen) har företagit upphandling avseende system för beslutsstöd. Upphandlingen har genomförts som en förhandlad upphandling.

I förfrågningsunderlaget anges bl.a. följande. Under P 2.1 Anbudets form: P 2.1.1, Anbudets innehåll: anbudet ska innehålla följande: svar på frågor ställda i förfrågningsunderlagets olika delar. P. 2.1.2, språk: Anbud ska vara avfattade på svenska språket. Under P 2.2 Tidsgränser: P 2.2.4, Demonstration: Demonstrationer av systemet inför referensgrupp genomförs vardagar mellan 2008-03-14 och 2008-03-19. Anbudsgivaren ska vara beredd att genomföra demonstrationen i Jönköpings kommun under angivna dagar. De punkter som bedöms vid demonstration framgår av kravspecifikationen, detaljerad beskrivning av uppläggningsen av demonstrationen av systemet tillställs anbudsgivarna under vecka 7. Bedömning utförs av referensgruppen som består av 18 expertanvändare och 16 normalanvändare. Bedömningen sker i en digital enkät som besvaras senast tre arbetsdagar efter genomförd demonstration. Medelbetyget kommer att användas i utvärderingen. Svaren delas upp på användarnivå. P 2.3.2: Frågor ställs på

Dok.Id 43810

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 2201 550 02 Jönköping	Ö Storgatan 33 A	036-15 65 00 E-post: lansrattenijonkoping@dom.se www.lansrattenijonkoping.domstol.se	036-15 66 55	måndag – fredag 08:00-16:00

www.upphandling.com eller med e-post till angiven upphandlingsansvarig. Svar lämnas enbart i www.upphandling.com för att säkerställa att samtliga anbudsgivare får samma information. I PM "Genomförande av demonstration av beslutsstöd" den 14 februari 2008, som är en del av förfrågningsunderlaget, anges bl.a. följande. P 2. Bedömning och datainsamling: Utifrån kravspecifikationen har ett antal frågor formulerats som kommer att besvaras av referensgruppens medlemmar efter demonstration. Frågorna presenteras i denna PM och baserar sig på delar av den kravspecifikation som tagits fram. Referensgruppens samlade bedömning av de olika frågorna kommer att ligga till grund för poängsättningen avseende de system som utvärderas utifrån kravspecifikation. Av kravspecifikationen framgår närmare vilka frågor som bedöms i samband med demonstrationen av systemet. Frågorna återfinns också i denna PM. Observera att det endast är delar av kravspecifikationen som utvärderas på detta sätt.

Genom tilldelningsbeslut den 12 maj 2008 antog kommunen anbud från Qlik Tech Sverige AB (Qlik).

Infotool Data AB (Infotool) yrkar att länsrätten ska besluta att upphandlingen får avslutas först sedan rättelse vidtagits innebärande att en ny utvärdering av anbuderna och val av leverantör ska genomföras varvid Infotool ska tilldelas kontraktet. I andra hand yrkar Infotool att upphandlingen ska avbrytas och göras om. Till stöd för sina yrkanden anför Infotool i huvudsak följande. Kommunen har brutit mot huvudregeln om affärsmässighet i 1 kap. 4 § LOU och mot de gemenskapsrättsliga principerna. Till följd av de felaktigheter som begåtts i upphandlingen kommer Infotool att lida skada. Qliks anbud innehåller inte svar på alla frågor, vilket är i strid med förfrågningsunderlaget. Qliks anbud ska därför uteslutas från upphandlingen alternativt ges poängen 0 (noll) på de punkter som inte besvarats. Det i LOU föreskrivna skriftliga anbuds förfarandet, vilket är grundläggande för att de EG-rättsliga principerna om transparens och likabehandling ska upprätthållas.

las har helt satts ur spel. Qlik har avseende flera punkter inte lämnat något skriftligt svar på frågorna. Utan skriftligt underlag för utvärderingen har kommunen obegränsad frihet att anta vilken leverantör den önskar och det saknas helt möjlighet för övriga leverantörer att bedöma riktigheten i utvärderingen. Demonstrationen måste åskådliggöra det som beskrivits skriftligen i anbudet, oavsett vilken upphandlingsform som valts. Utvärderingen av demonstrationen har en helt avgörande betydelse för utgången i upphandlingen. Av förfrågningsunderlaget framgår att anbud ska innehålla svar på förfrågningsunderlagets frågor. Informationen till Qlik att det är tillräckligt att hänvisa till demonstrationen strider mot upphandlingens skallkrav och är inte någon information som har kommunicerats med övriga anbudsgivare. Kommunens utvärdering har vidare inte skett i enlighet med vad som angivits i förfrågningsunderlaget. Infotool har på ett flertal punkter erhållit låga poäng trots att bolagets produkt uppfyller de krav som angivits i förfrågningsunderlaget för att erhålla en högre poäng och trots att detta har redogjorts för i såväl anbudet som vid demonstrationen. Infotool misstänker att hopblandning av enkätsvaren här skett. Infotool har angivit att kostnad för resor m.m. kommer att debiteras år ett. Efter fråga från kommunen om priset kunde justeras med dessa kostnader för år 2-5 har Infotool uppgett att så kunde ske om justering skedde för samtliga anbudsgivare. Kommunen har gjort en uppräkningsav Infotools pris för resor, hotell och traktamenten år 2-5 utan att göra motsvarande uppräkningsav övriga leverantörers anbudspris, varför bolagets anbud skulle ha beräknats såsom ursprungligen angivits. Infotool har erbjudit obegränsat antal användare till samma pris som för 600 användare utan att hänsyn tagits till detta i utvärderingspoängen för pris. Hänsyn till rabatter har tagits för Qlik. Kommunens agerande strider mot likabehandlingsprincipen.

Kommunen anser att Infotools begäran ska avslås och anför bl.a. följande. Upphandlingen har genomförts som förhandlad upphandling då det föreligger svårigheter att formulera tydliga krav och kriterier samt att i text besva-

ra dessa på ett korrekt sätt. Vid upphandling av IT-system föreligger särskilda frågor knutna till användbarhet och användarvänlighet, varvid man ofta hänvisar till bedömning vid demonstration. För att säkerställa kvaliteten i bedömningen vid demonstrationen har en bred referensgrupp gjort bedömningen av en del av de frågor som återfinns i förfrågningsunderlaget. Av förfrågningsunderlaget och Promemorian "Genomförande av demonstration av beslutsstöd" den 14 februari 2008 framgår att ett antal frågor kommer att bedömas vid demonstrationen vilket innebär att demonstrationen är svaret på förfrågningsunderlaget. Qlik har besvarat frågorna genom att ange att svar lämnas vid demonstrationen. Qlik har lämnat anbud i enlighet med förfrågningsunderlaget och uppfyllt ställda skall-krav. Demonstrationen har inte ersatt anbudsförfarandet utan utgör en del av anbudsförfarandet som ligger till grund för utvärdering av anbuderna, vilket är helt enligt förfrågningsunderlaget och förenligt med LOU. För utvärderingen av ett flertal kriterier är demonstrationen avgörande. Det går inte att bedöma användarvänlighet och användbarhet på ett transparent, förutsägbart och relevant sätt på annat vis än genom en demonstration. Anbudsgivarnas skriftliga svar kan inte ligga till grund för bedömning i denna del. Av PM framgår sammansättning av referensgrupp och hur den arbetar samt hur demonstrationen ligger till grund för utvärderingen av anbuderna. Referensgruppens resultat med poängsättning utifrån PM har skriftligen dokumenterats vilket samtliga anbudsgivare fått del av. Det föreligger således både förutsägbarhet och transparens för anbudsgivarna och därmed även förutsättningar för att bedöma riktigheten av utvärderingen. Poängsättningen i varje enskild fråga bygger på referensgruppens samlade bedömning utifrån förfrågningsunderlaget efter genomförd demonstration. Att en anbudsgivare anser att man uppfyller ett krav eller att en funktion kan utföras innebär inte att man automatiskt erhåller högsta poäng i bedömningen. Infotools system har av referensgruppen genomgående bedömts ha en låg användbarhet och användarvänlighet. Anbudsutvärderingen har genomförts på ett korrekt sätt enligt de i förfrågningsunderlaget beskrivna principerna. Qliks anbud har inte kor-

rigerats för kostnader för resor då företaget inte avser att debitera sådana kostnader, vilket tydligt framgår av deras anbud. Korrigering av priset har även skett för ett annat bolag som deltagit i anbudsgivningen. Att inte beakta Infotools resekostnader skulle strida mot likabehandlingsprincipen. Qliks anbud har påförts ytterligare kostnad för konsultinsatser i syfte att ”nollställa” anbudet enligt förfrågningsunderlaget. Kommunen har specificerat antalet användare i förfrågningsunderlaget. Infotools erbjudande om obegränsat antal användare kan inte värderas då det vore att frånga förfrågningsunderlaget. Samtliga leverantörer har givits samma möjlighet att i den avslutande förhandlingsomgången justera offererat pris på i förfrågningsunderlaget efterfrågade tjänster.

DOMSKÄL

Enligt 1 kap. 4 § LOU ska upphandling göras med utnyttjande av de konkurrensmöjligheter som finns och även i övrigt genomföras affärsmässigt och utan ovidkommande hänsyn.

Enligt 1 kap. 19 § första stycket LOU ska anbud och ansökningar om att få lämna anbud lämnas skriftligen.

Enligt 7 kap. 1 § första stycket LOU får en leverantör, som anser att han har lidit skada eller kan komma att lida skada enligt 2 §, ansöka om åtgärder enligt nämnda paragraf. Enligt 2 § första stycket ska rätten besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse har gjorts, om den upphandlande enheten har brutit mot 1 kap. 4 § eller någon annan bestämmelse i LOU och detta har medfört att leverantören lidit skada eller kan komma att lida skada.

Länsrätten gör följande bedömning.

Bestämmelserna i LOU bygger på ett antal grundläggande gemenskapsrättsliga principer som ska efterlevas vid all offentlig upphandling. Likabehandlingsprincipen innebär att alla leverantörer ska ges lika förutsättningar. Alla måste t.ex. få samma information, vid samma tillfälle. Enligt den s.k. transparensprincipen ska upphandlingsprocessen kännetecknas av förutsebarhet och öppenhet. För att anbudsgivarna ska ges samma förutsättningar för anbudsgivning måste förfrågningsunderlaget vara klart och tydligt samt innehålla samtliga krav på det som ska upphandlas.

Av vad som framkommit i målet beträffande förfrågningsunderlagets med tillhörande PM utformning kan länsrätten inte finna annat än att då frågan om demonstrationer inte avhandlas i förfrågningsunderlaget i anslutning till frågan om anbudets form och då det inte heller framgår i någon del av förfrågningsunderlaget att det i anbudet är tillräckligt att hänvisa till demonstrationen avseende de frågor som ska bedömas där samt mot bakgrund av att huvudregeln i LOU är att anbud ska lämnas skriftligt, förfrågningsunderlaget måste läsas så att svaren i anbuden ska lämnas skriftligt. Den information som utgått från kommunen till Qlik att det i anbudet är tillräckligt att hänvisa till demonstrationen avseende de frågor som ska bedömas där framgår inte av någon del av förfrågningsunderlaget och informationen har heller inte ställts till samtliga anbudsgivare. I och med att förfrågningsunderlaget innehåller sådana möjligheter till tolkning av hur anbudet ska utformas kan det enligt länsrättens mening inte anses vara så klart och tydligt utformat som krävs för att inte principen om transparens ska trädas för när. Kommunen har heller inte, genom att endast informera Qlik att det i anbudet är tillräckligt att hänvisa till demonstrationen avseende de frågor som ska bedömas där, iakttagit principen om likabehandling vid upphandlingen.

Länsrätten finner således att kommunens anbudsunderlag i nu omnämnda delar har varit så otydligt att kraven på transparens inte har varit uppfyllda. Infotool har, till följd av nämnda brister, lidit eller kan komma att lida ska-

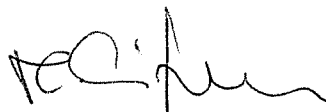
da. Den av kommunen företagna upphandlingen avseende system för beslutsstöd kan därför inte godtas utan måste göras om.

Vid en sådan utgång i målet saknas anledning att ta ställning till de övriga brister som Infotool åberopat vad gäller upphandlingen.

DOMSLUT

Länsrätten förordnar att upphandlingen ska göras om.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (DV 3109/1D).

Hans-Erik Jonasson

